

VERKSAMHETSBERÄTTELSE 2023 FÖR BRUATORPSÅN, GRISBÄCKEN OCH BRÖMSEBÄCKENS VATTENRÅD.

STYRELSEMÖTE & ÅRSMÖTE

Vattenrådet har genomfört årsmöte/föreningsstämma 8 juni. Styrelsemötet genomfördes på plats samt deltagande har erbjudits via webben. Jan Wågesjö var på plats och föreläste om - Om vattnet uteblir. Deltagandet var stort, många lantbrukare var på plats och lyssnade och diskuterade.

HEMSIDA

Via samverkan har vattenrådet idag en hemsida som Kalmarsundskommissionen ansvarar för, medan vårt vattenråd tillsammans med vattenråden i länet ansvarar för sina sidor. Uppdateringen av hemsidan pågår fortfarande. Hemsidans adress <https://bruatorpsan.vattenrad.se/>.

HÖSTBÅL

I samverkan med Kustmiljögruppen genomfördes höstbål 26 augusti. Höstbålet genomförs varje år, sista lördagen i augusti kl. 20:30. Grunden till höstbål är en gammal tradition från de Baltiska staterna, Finland och norra Sverige. Ett uppsving fick denna tradition när Åbo var Europas kulturhuvudstad 2011. Då de tog initiativ till att sprida traditionen. Numer tänds bål runt vårt innahav och Östersjöns miljö står i fokus. I år genomfördes höstbålet ut med kusten i Björkenäs och Skeppevik. Arrangemanget var välbesökt. Det bjöds på grillat, tipspromenad och härliga vatten diskussioner. Ett samarrangemang med Kustmiljögruppen och Stugföreningen i Skeppevik och Björkenäs. Förutom inbjudan via epost till medlemmar, på informationstavlor, hemsidor (Vattenrådets, Kustmiljögruppens och i Naturskyddsföreningens program) så hade även stugföreningarnas representanter gjort ett bra arbete med att sprida informationen om aktiviteten.

HÖSTBÅL FÖR ÖSTERSJÖN
26 augusti vid grillplatsen
Norra Kärr /Skeppevik

TORSÅS KOMMUNS HÅLLBARHETSVECKA.

Hållbarhets och Avloppsmässa, Bergkvara, figur 1

Representanter från Vattenrådet och Kustmiljögruppens styrelse var på plats och pratade friskt vatten. Under måndagen den 18/9 eftermiddag diskuterades friskt vatten. De som var på plats var mycket intresserade och frågvisa. Målet var att vid detta tillfälle skulle vattenrådets vattenmodell som är under framtagande lanseras. Tyvärr, blev den inte klar till detta evenemang.

Samarrangemang med Kustmiljögruppen.

Visning av nyanlagt svämplan, i Torsås samhälle, figur 2.

Visning 21/9 inklusive vandring i området vid Ödet till Villagatan, där visade och diskuterades åtgärder som gjorts i området under senare år, men framför allt åtgärder ut med villagatan, där ett svämplan har återskapats med ett grunt inlopp från Torsås samt från äldre åfåra. I området har även öppna ytor satts in med svängs ängsfröblandning, äppelträd, körsbär och bärbuskar har planterats. Områdets tillgänglighet över året har förbättrats samt att pollinerare har bjudits in till området, som tidigare endast bestod av gräs.

Samarrangemang med Torsås kommun.

Solroshav, figur 3.

Alla förskolebarnen i kommunen har under våren planterat solrosor som sedan har satts ut i en kommunal plantering intill nyrestaurerade lekplatsen på Elledalsgatan. 20/9 bjöds samtliga barn, förskole pedagoger in. Till evenemanget kom 80 förskolebarn både från den kommunala förskolan samt några lediga föräldrar med barn. Som avslutning på evenemanget och solrosornas växtsäsong fick alla förskolorna med sig solrosor hem i stora fång, så att de kunde arbeta vidare med solrosens nästa fas.

Samarrangemang med Torsås kommun.

Hållbarhetsvecka i Torsås kommun

📅 september 12, 2023 📍 Vattenrådet för Bruatorpsån, Grisbäcken och Brömsebäcken

Hållbarhetsveckan pågår mellan 16-24 september. Vill uppmärksamma er på att det finns många spännande aktiviteter, vattenrådet vill lyfta några av aktiviteterna:

GLOBALA MÅLEN
för hållbar utveckling

- Kuststädning på Strandens Dag, kustresan mellan Dalskår till Badudden i Bergkvara. 16/9 kl. 12:00. Samling vid Skytteholmen i Bergkvara.
- Fladdermsvandring på Ödet i Torsås. 17/9 kl. 19:30. Samling vid kyrkans parkering i Torsås.
- Hållbarhets- och avloppsmässan på parkeringen vid Badudden i Bergkvara 18/9, 15:00-18:00.
- Visning av nyanlagt svämplan mm vid Villagatan i Torsås 21/9 kl. 17. Vi samlas vid kyrkans parkering och går genom Ödet till Villagatan.
- Visning av nyanlagt vattenåtgärd i Brinkaström, 23/9, kl. 11. Vi samlas på gårdsplanen, Brinkaström 418 (en aktivitet som Vattenrådet & Kustmiljögruppen samarrangerar)

Läs mer i informationsbladet som ni som är boende i Torsås kommun får under närmaste dagarna i era brevlådor.

Hela programmet och mer information om respektive aktivitet hittar ni i evenemangskalender, följ länken <https://visitorsas.se/evenemang/>

Figur 1 Delar av programmet som kunde intressera och inspirera vattenrådets medlemmar. Hämtat från vattenrådets hemsida.

Figur 2 Före och efter genomförd restaurering av svämplan.

Figur 3, solrosor från solroshavet.

Våtmarksvisning, figur 4

Visning av nyanlagd åtgärd i Brinkaström. Under augusti och september 2023 genomfördes åtgärden. Vid besöket var arbetet precis slutfört. Inget vatten vid detta tillfälle. Ny visning genomförs 1/4-2024 då det finns vatten, för att visa hur åtgärden blev.

Syfte med aktiviteten var att diskutera och inspirera till mer vattenhållande åtgärder.

Sammanlagt deltog 35 personer på visningen, som avslutades med många bra diskussioner och go fika.

Figur 4 Bild 1. från hållbarhetsveckan. Bild 2 november 2023, nu finns det vatten.

Samarrangemang med kustmiljögruppen.

Spridning av aktiviteter under hållbarhetsveckan

Inbjudan gick ut med e-post till vattenrådets medlemslista, Vattenrådets och Kustmiljögruppens hemsidor, Naturskyddsföreningens programblad, kommunen har gjorde ett brevutskick till kommunens alla invånare, inlägg på kommunens hemsida och kommunens sociala medier.

SAMVERKAN, UTBILDNING, MM

Majoriteten av aktiviteter som genomförs i vattenrådet genomförs tillsammans med Torsås kommun, Kustmiljögruppen och Naturskyddsföreningen.

DELAKTIGHET I TORSÅS KOMMUNS PROJEKT

LOVA FORTSÄTT LEVA

Samverkan projekt med Kalmar, Mönsterås, Borgholm och Mörbylånga. Fokus ligger på att väcka dikningsföretag för att arbeta med vattenhållande åtgärder och vattenbalans. Drivs via HS som har handlats upp. I Torsås fokuserar vi just nu på samordning gällande vatten, hur mycket vatten som verksamheter behöver och hur man kan hållas kvar mer vatten, under hösten börjades vattennivåer mätas. Projektet pågår 2025 ut.

2023-12-31 har majoriteten av pågående projekt nått vägs ände och slutredovisningar har lämnats in under januari och februari 2024.

Under 2023 har många åtgärder blivit genomförd, nedan kommer några exempel på genomförd och projekt som blivit av med hjälp av samordningsprojektet **LOVA FOSFORREDUCERANDE ÅTGÄRDER.**

29 ha åkerman har strukturkalkat under 2023. Samt att projektet har bidragit till att ett antal våtmarker har kunnat anläggas och många platsbesök och inspirationsmöte har blivit genomförda under projektiden.

Exempel på genomförda projekt:

- **LONA Törnemåla våtmark** - våtmark som fått LONA stöd för anläggandet. Anlades oktober 2022.
LONA Fastlycke våtmark – våtmark som fått LONA stöd för anläggandet. Anlades oktober 2023.
- **LONA Skällenas våtmark** - våtmark som fått LONA stöd för anläggandet. Anlades september 2023.
- **LONA Brinkaström återmeandring av del av vattendrag.** LONA stöd för anläggandet. Anlades september 2023.

LOVA Magasinering och Fördröjning. LONA stöd för att restaurera svämplan.

LONA pollinering. Delvis LONA finansierat för att skapa bättre förutsättningar för pollinerare att leva i kommunen.

LOVA RESTAURERA ANLAGDA VÅTMARKER.

Startades 2022 och avslutas 2024. Under 2024 ska projektet påbörjas och avslutas. I projektet ska 2-3 redan anlagda våtmarken restaureras för att öka de positiva effekterna som en våtmark bidrar till. Under våren kommer kontakt tas med markägarna och för hoppningsvis kan anmälan om vattenverksamhet lämnas in och godkännas. Åtgärderna genomförs troligen under september.

4

LONA, TRISS I VÅTMARKER OCH KOMMUNER

Torsås kommun tillsammans med vattenrådet gick i en ansökan som Sveriges sportfiske- och fiskevårdsförbund ansöker om. Detta är ett LONA och LOVA projekt med projektnamn Blötare Kalmar län – triss i våtmarker och kommuner som lämnades in 2020-12-01. Mönsterås, Kalmar och Torsås kommun är med. Målet är att anlägga minst en våtmark i respektive kommun. Projektet avslutas 2024-12-31. I Kalmar och Mönsterås har arbetet framskridit och våtmark har anlagts och är på gång. Under hösten togs ett förslag på en våtmark kustnära i Kärrabo/ Skällenas fram. Vi väntar med spänning på fortsättningen.

PROJEKT ÄNGASKÄR & HOSSAN

Här låg tidigare gäddfabriken. Arbetet fortgår för att få till ny/modifierad gäddfabriken med skötsel och drift som är hållbar. Då tidigare gäddfabrik krävdes för stor arbetsinsats som inte var möjligt att driva efter flera år. Biotopvård genomfördes 2022. 2023 fick vi inte till detta. 2024 blir ett nytt biotopvårdsår.

